

4257

 Mappe 21
 Ekspl. 84
 Årg. 1943
 O. V.
 Jfr.

72 NOV. 1943

FRIHETEN

Nr. 34 1943 - KAMPORGAN FOR NORSKE PATRIOTER

NYE MORD —

Atter har bøddeløksen vært i sving. 10 av det frie Norges menn er myrdet: Sigurd Jacobsen, Sverre Emil Halvorsen, Olaf Østerud, Eugen Grønholdt, Kåre Gundersen, Sverre Andersen, Emil Hval, Erling Marthinson, Christian Fredrik Fasting-Aall, Lars Elias Telle.

Staute, fribårne menn. Rakrygget sto de i kampen, rakrygget tok de mot dødsdom og bøddel.

Disse menn er borte, men rekkene er ikke blitt tynnere. Den ånd og det mot disse hadde, det sviktet aldri. I dag står fylkingen rundt det frie Norges banner tettere enn noen gang før. Kvinner og menn fra bygd og by slutter opp om frihetens sak. Den dag er ikke fjern da den ide disse menn døde for, den skal seire. Vi vil atter kunne puste fritt i eget hus.

Med høyet hode og senket fane sier vi dere takk og farvel. Men fanen heiser vi påny. Blodfargen er blitt tydeligere, den maner til fortsatt kamp. Vi vil fullføre denne kamp.

FRONT NR. 2

En hel verden har i disse dager hele sin oppmerksomhet rettet mot Sovjet Samveldets hovedstad. Det er blandede følelser bak denne oppmerksomhet. De folk som kjemper for frihet og rettferd stiller store forhåpninger til den 3-maktskonferanse som holdes. I nasikretser ser de med nervøsitet, ja, nesten engstelse, mot øst. Hva vil konferansen bringe?

Vi håper resultatet vil bli det som disse to leire håper og frykter. Regjeringa i Sovjet Samveldet har sagt tydelig fra at spørsmål om front nr. 2 må behandles og løses først dersom konferansen skal ha noen mening.

En får håpe at de menn som denne gang representerer USA og

Fortsatt side 2

SKOLEFRONTEN

Striden på Universitetet fortsetter. 8 universitetslærere og bortimot 150 studenter sitter i fengslet på Bredtvedt. Hensikten med arrestasjonene er at nasistene på denne måten vilde øve press på forhandlingene med universitetets professorer om endring av statuttene slik at frontkjempere skulle være fortrinnsberettiget ved opptagelsen. Professorene frir imidlertid ikke.

På Ullern middelskole er 26 elever blitt utvist fordi de nektet å kjøpe ny lærebok i tysk. Den nye læreboka er forfattet av skolens ns-reaktor og er renskåren nasipropaganda.

Fra Danmark er det kommet en sending kunsthonning som skulde fordeles blant skolebarna i Oslo. Ns-overlærer Hærstrøm på Rosenhoff «beslagla» kunsthonningen til barna på sin

Fortsatt side 3

ARBEID OG MAT

Et av tyskernes store agitasjons-
nemre er at de vil klippe klørne på
de vesteuropeiske plutokrater. Klør-
ne på de nasistiske plutokrater får
derimot vokse, uten noen manicure.
Og de karene kan krafse til seg,
både av stort og smått. Da tysk-
erne hadde stabilisert hørredømmet
sitt her i landet, tok de til med å
«germanisere» arbeidsvilkåra, d.v.s.
omforme tariffavtalene etter tysk
mønster og levesett. Etter noe spredt
fektning, gjorde de et stort framstøyt
siste vinter mot bygningsarbeiderne.
Tyskerne krevde store reduksjoner
i arbeidsvilkåra.

De komiske lakeier i Bygnings-
arbeiderforbundet slo hæla sammen,
og sa «Jawohl». Bygningsarbeiderne
og deres ledelse var ikke merksam
på faren, og ble overrumpla. Lønns-
og arbeidsvilkåra ble redusert så mye
at hvis den nye tariffavtale, som de
komiske i forbandet gokjente, skulle
praktiseres etter bokstaven, vilde
ikke noen kunne leve av dette arbeid
med det prisnivå som nå er.

Nå kommer turen til arbeidstia.
Tyskerne har krevd at den ordinære
arbeidstid skal økes til minimum 60
timers arbeidsuke. I praksis har de
øket arbeidsdagen langt over det
normalt. Mange arbeidere har dess-
verre vært altfor lydige redskaper
for tyskerne. De har arbeidet både
dag og natt. Tyskerne har forstått
å utnytte denne utglidning av en del
norske arbeidere. Nå vil tyskerne
gjøre den ordinære arbeidsdagen len-

ger for å kunne kreve mere overtid.
Og det nett nå som det blir mindre
og mindre om mat. Så snaut at en
knapt orker å gå til arbeidet.

Tyskerne innbiller seg at de er
et herrefolk. Alle andre folk er bare
til for å slave for dem. Nå må de
norske arbeidere vise at de ikke er
noe slavefolk. Slutt på overtidsar-
beidet, Søk deg bort fra tyske ar-
beid. Kravet er: Mindre ar-
beid, mere mat!

DEN AKTIVE LINJE —

Vår parole i kampen mot arbeide-
mobiliseringen ble sterkt kritisert.
Det gleder oss derfor å konstatere
at selv de som ledet kritikken, i dag
erkjenner at resultatet av den kamp
som vi ga signalet til er blitt me-
get bra.

KRITIKK

Redaktøren har mottatt et leng-
ere, men saklig artikkel hvor inn-
senderen sier seg uenig med det syn
som kommer fram i min artikkel om
behandlingen av ns-medlemmer når
krigen er slutt.

Jeg er takksam for kritikk, det
viser at folk er våkne og følger med.
Vedkommende mener at den av meg
antydende veg med en domstol som
skal domme ns-medlemmer må være
galt. Han hevder at regjeringen vet
om alle dem som er gått inn i ns
for å utføre et eller annet oppdrag
og av den grunn må gå fri uten dom.

Grunnlaget for mitt stannpunkt
er dette: Jeg kjenner til at det er
mange ns-medlemmer som er gått
inn i partiet, enten på eget initiativ,
eller etter samråd med små grupper
av kamerater. De har gått inn fordi
de mente at de kunne utføre ett
bedre arbeid der enn om de sto uten-

SKOLEFRONTEN —

Fortsatt fra side 1

skole idet han ikke ønsket slik «pro-
pagandaufdeling». «Norske barn har
det de trenger!»

England har mandat til å fatte vedtak som er bindende og som virkelig kan føre til et positivt resultat. Det ligger i denne forbindelse nær å se tilbake på de konferanser som ble holdt umiddelbart før krigen brøt ut. Den gang sendte England og Frankrike sine fremste menn til forhandlingsbordet hvor de møtte barbariets representanter. De to lands statsministre hadde fullt mandat til å underskrive avtaler. Det ble også gjort, skjønt de to land også den gang måtte vite at de ingen verdi hadde fordi den var underskrevet av verdenshistoriens største skurker, — Hitler og Mussolini.

Om dette møte, som hadde den aller største interesse for hele verden, var ikke den største makt - Sovjet Samveldet - underrettet.

Hva konferansen i München førte til er kjent nok for alle.

Det føregikk også andre forhandlinger den gang. Vi husker vestmaktene deputation til Moskva. Disse forhandlinger førte ikke til noe resultat, for de menn som møtte til forhandlinger med Sovjet Samveldets regjering ikke hadde mandat til å vedta noe som helst. De hadde mandat til å snakke, og det gjorde de da til gangs, siste del av oppholdet på eget hotell og med hverandre. Resultatet av den konferanse ble lik 0. Det kunne ha reddet verden for den katastrofe som nå i over 4 år har spredt død og forferdelse over den ganske jord.

Resultatet den gang var som det måtte bli. Ved den konferanse som nå holdes ligger det hele imidlertid langt bedre til rette. Denne gang

er det fullt ansvarlige menn fra USA og England som møter ved forhandlingsbordet i Moskva.

Med den klare beskjed de respektive regjeringer på forhånd fikk om konferansens dagsorden og hensikt, skulde en nå kunne rekne med at de to lands utenriksministre har mandat til å fatte vedtak som vil føre til løsning, til slutt på krigen.

Det standpunkt Sovjet Samveldets regjering tar er klart nok. Den vil ha front nr. 2. Full innsats fra vestmaktene side slik at krigen kan være slutt i 1943.

Det er nødvendig å ha disse ting klart for øye. Det bør ikke lenger herske noen som helst tvil om hvor skylden ligger dersom krigen enno skal vare i måneder og år.

Sovjet Samveldets krigsmål er klart og tydelig formulert av Stalin: Frihet for de hårtatte land. Det eukelte lands folk skal selv få bestemme hvilken styreform det vil ha etter krigen. Ikke innblanding fra utenforstående. Frihet for folkene.

Det er ikke ofte at Stalin taler. Sovjet Samveldets regjering rekner ikke opp for all verden hva den vil ha av fly og båter, kanoner og mannskap, om så og så mange år. De produserer sitt materiell, og bruker det. Når nå Stalin så klart og tydelig har formulert krigsmålene, kan verden også være trygg for at talen ikke er holdt for det var nøye overveiet hva som skulde sies, hva som vilde tjene menneskehetens beste. Da det var formulert fikk verden vite det. Det blir ikke forandret. Stalins ord er mer verd enn hundreder av traktater.

V.

for. De har gjort et godt arbeid, de gjør det fremdeles. Det er å overvurdere både disse folk og regjeringen når en tror at alle disse er skrevet opp. Disse folk kan ikke uten videre settes inn i rekken av gode nordmenn, men de kan heller ikke behandles som vanlige ns-folk. Jeg mente derfor, og mener, at de må stilles for en slik domstol som nevnt. Karakteristikken av domstolen må sees i forhold til det vi har i dag.

Redaktøren.

FAGLIG NYTT FRA ENGLAND

Citrine, form. for den provisoriske ledelse i Fagforeningsinternasjonalen melder, at i framtida må alle faglige organisasjoner i verden, uten omsyn til politiske synsmåter, kunne melde seg til Internasjonalen. 10 faginternater og 11 yrkesint. er nå innmeldt i Internasjonalen.

Støre streiker har i den siste tida vært ført i England. De fleste har vært inoffisielle, d.v.s. ikke godkjent av forbundsstyrene. Streikene har ikke politisk karakter. Det har vært almindelige lønnskonflikter. Pressen har forsøkt å forstå arbeidernes synsmåter. De fleste streikene er nå avblåst.

Det vitenskapelige arbeideres fagforbund har holdt kongress i England hvor hjelpearbeidet til Europa ble drøftet. Mange av de som var på kongressen var innbudt. En belgisk læge sa at det belgiske folket var underernært. Allikevel ønsker ikke folket noen særskilte privilegier. Alle vet at de livsmidler som sendes til Belgien blir tatt av tyskerne, Unntak kan gjøres for de belgiske barna. Belgierne mener at det som kan gjø-

res er å påskynde en alliert seier, og først og fremst fri de okkuperte land.

En russisk læge meldte, at fra de okkuperte dele av Russland tar tyskerne med seg alt de kan føre bort. Barsedeligheten og epidemiske sykdommer er de største problemer i disse distrikter.

En engelsk representant sa at Europas folk skal skaffes hjelp til selvhjelp. England er budd på å underkaste seg fortsatt rasjonering etter krigen, for å skaffe hjelp til Europa.

De engelske arbeidere viser godvilje over hele linjen for å øke produksjonen. Der er satt fram forslag om statsdrift av bedriftene etter krigen.

ANGIVERE — Elsa Holm, Ole Bulls gate 1 og disponent Andreas Brock-Utne, Oscars gate 7, Oslo, er angivere. Brock Utne har drevet en meget lys-sky trafikk. Han er brutal og kynisk riktig en av de rette bolletyper. Vi skal denne gang ikke spandere mer spalterom på ham, i det vi håper at det register han nå er ført opp i skal være nok.

EN FIN KAR - På Kongsvinger har de en fin kar. Det er kvartermester, tidligere restaurator Avlangrud. Han er ns og farlig, men for en tid siden kom ganske uten egen skyld til å gjøre noe godt. Han skjøt nemlig en fyr av samme kaliber og kastet liket inn i grisehuset. Men så hendte det som var verre. Sammen med en tysker overfalt han en nordmann og maltrakterte ham slik at han fikk et lengere sykehusopphold. Vi skal love herr Avlangrud at han skal få være i fred dersom han vil fortsette det han begynte, men skikkelige folk skal han la være i fred.